

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 208/03-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ľ. V., bytom B., a J. V., bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. I. B., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok vo veci návrhu o vydanie predbežného opatrenia v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 825/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ľ. V. a J. V. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2003 doručená sťažnosť JUDr. Ľ. V., bytom B., a J. V., bytom B. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. I. B., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) vo veci návrhu o vydanie predbežného opatrenia v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 825/00 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že v rámci napadnutého konania o náhradu škody sťažovateľov (v napadnutom konaní v postavení žalobcov) okresný súd „vydal predbežné opatrenie, ktorým zakázal odporcovi nakladať s nehnuteľnosťami, ktoré mal vo vlastníctve, do právoplatného ukončenia súdneho sporu. Odporca sa proti tomuto predbežnému opatreniu odvolal, ale Krajský súd odvolanie odmietol, ako oneskorene podané. Odporca podal proti tomuto rozhodnutiu dovolanie a o tejto veci prebieha konanie. Navrhovatelia však žiadali, aby súd pokračoval v konaní o merite veci, čo na písomné a telefonické žiadosti bolo vykonané. V súčasnosti prebieha konanie o veci a to bude vypočutý odporca dožiadaným súdom. (...) Navrhovatelia počas konania zistili, že odporca má ešte jednu nehnuteľnosť a dňa 28. 5. 2003 podali navrhovatelia návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by súd zablokoval aj túto nehnuteľnosť odporcovi. (...) Okresný súd Pezinok do dnešného dňa nerozhodol o podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Podľa § 75 ods. 2) O. s. p. o predbežnom opatrení rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní od podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia. V tomto prípade súd nerozhodol o predbežnom opatrení za štyri mesiace od jeho podania. (...) Namietame na ústavnom súde, že boli porušené ústavné práva navrhovateľov a to, aby bola vec prerokovaná bez zbytočných prietáhov, čo v tomto prípade znamená, že sudca bol povinný rozhodnúť o predbežnom opatrení v zmysle § 75 ods. 2 O. s. p. (...) V prípade, že tak neurobil, tak porušil nielen ustan. Občianskeho súdneho poriadku, ale aj ústavné práva navrhovateľov na konanie bez zbytočných prietáhov. Z vyššie uvedených dôvodov žiadame ústavný súd, aby rozhodol, že nekonaním súdu vo veci rozhodnutia o podanom predbežnom opatrení viac ako štyri mesiace boli porušené ústavné práva navrhovateľov“.

II.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietáhov (...).

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa označeného článku ústavy, ku ktorému malo dôjsť v občianskom súdnom konaní vedenom podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) z dôvodu, že podľa sťažovateľov v súvislosti s ich návrhom z 28. mája 2003 na vydanie predbežného opatrenia „súd nerozhodol o predbežnom opatrení za štyri mesiace od jeho podania“, a takto „nekonaním súdu vo veci rozhodnutia o podanom predbežnom opatrení viac ako štyri mesiace boli porušené“ ich „ústavné práva“.

Z prehľadu procesných úkonov, ktorý si ústavný súd zadovážil z okresného súdu, vyplýva, že o uvedenom návrhu sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia okresný súd rozhodoval podľa § 102 ods. 1 OSP, podľa ktorého ak treba po začatí konania upraviť pomery účastníkov (...), súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie (...), že okresný

súd o ňom rozhodol 4. septembra 2003 tak, že ho uznesením zamietol, že proti tomuto uzneseniu okresného súdu sťažovatelia podali 13. októbra 2003 odvolanie a že okresný súd 3. novembra 2003 postúpil originál spisu Krajskému súdu v Bratislave za účelom rozhodnutia o uvedenom odvolaní sťažovateľov a kópiu spisu zároveň zaslal Okresnému súdu v Rožňave za účelom vykonania výsluchu odporcu v zmysle uznesenia o odročení pojednávania z 25. júna 2003.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov posúdil ako zjavne neopodstatnenú z dôvodu, že namietaný postup okresného súdu nemožno považovať za porušenie práva garantovaného v citovanom článku ústavy. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu sa otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého prípadu, najmä podľa týchto troch kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. II. ÚS 26/95). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 23/03, I. ÚS 61/03, I. ÚS 111/03).

Odhliadnuc od toho, že cit. § 102 ods. 1 OSP neustanovuje konkrétnu lehotu na rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie, tak ako je táto ustanovená v druhej časti OSP (sťažovateľmi cit. § 75 ods. 2 OSP – v súčasnom znení § 75 ods. 4), pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 86/02, I. ÚS 63/00). Ak je na jednej strane všeobecný súd viazaný v zákone

ustanovenými lehotami na vykonanie procesného úkonu, na druhej strane ich dodržanie nemôže mať za následok porušenie základných zásad civilného procesu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom realizácie širšieho základného práva – práva na spravodlivý proces, ktoré majú účastníci konania zaručené v ustanoveniach siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy a v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach. V tomto zmysle právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na spravodlivý proces nemožno stavať proti sebe ani ich od seba oddeľovať. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, pozri tiež mutatis mutandis PL. ÚS 25/01).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať namietaný postup okresného súdu (necelú „štvormesačnú nečinnosť“ medzi návrhom sťažovateľov na vydanie predbežného opatrenia a rozhodnutím okresného súdu o ňom) za taký, ktorý by bolo možné vzhľadom najmä na celkovú dĺžku tohto konania a postup okresného súdu, ktorý po namietanom období v konaní nasledoval, kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle cit. článku ústavy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti neprichádza teda do úvahy, aby ústavný súd namietaný postup okresného súdu mohol po prijatí návrhu na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie označeného práva sťažovateľov. Ich sťažnosť bola preto z uvedených dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2003